

— jeg nævnte Gaardbestyrere, fordi det er med Hensyn til dem, at der er fældet Dom —, men der er ogsaa paa de store Gudsfer mange Tjenere, der have udøvet en Valgret, som er meget tvivlsom, og som nu vilde miste deres Valgret. (Ufbrydelse af Dyenbøll). Jeg hørte ikke, hvad det ærede Medlem sagde.

Formanden: Det er ogsaa bedre, at det ærede Medlem venter med at høre det til siden.

J. Andersen: Ja, jeg bryder mig nu heller ikke saa stort deraf. Naar det ærede Medlem udtalte, at Lovforslaget ikke er klart, saa staa det os frit for at gjøre det klart; det ærede Medlem er jo berettiget til at stille alle de Ændringsforslag, han vil, og komme med alle de Forandringer, han finder nødvendige. Jeg tog kun Ordet for at protestere mod den Betragtning, at man ikke, fordi en Dom gik imod det, man tidligere havde anset for rigtig, skulde tage fat paa Sagen; thi det have vi jo set i mangfoldige Tilfælde. Vi have jo endog set saadanne Lovforslag fremkomme fra selve Regjeringen, naar der er kommet en Fortolkning, som man hidtil ikke har troet rigtig. Opdager man, at der er en Mangel i Lovgivningen, maa man ændre derpaa. Jeg vil, som sagt, stemme for Lovforslaget, uagtet jeg — det behøver jeg naturligvis ikke at sige — meget godt veed, hvilken Skæbne det vil faae her.

Dyenbøll: Jeg bør dog svare det ærede Medlem et Par Ord paa hans Bemærkninger, fordi jeg med al Agtelse for det ærede Medlems Mandsevner maa antage, at han ikke har opfattet mig rigtig. For det Første har jeg ikke sagt en saadan Dumbhed, at en Person, fordi han er af svage Mandsevner, ikke skulde optages paa Valglisten, men jeg har udhævet som mærkeligt, at han fordi han havde svage Mandsevner, og derfor ikke kunde komme i et ordentligt Tjenesteforhold, men gik for Lud og koldt Vand som Tjener, skulde fremfor Andre med bedre Mandsevner komme paa Valglisten. Det forekommer mig at være en helt besynderlig Ting, og der kan aldeles ikke være noget Urimeligt i, at man udhæver det som et Exempel paa, hvilke Konsekvenser det foreliggende Lovforslag kan lede til. Hvad det ærede Medlem ikke hørte, at jeg sagde, var ikke af nogen Betydning, saa at jeg ikke skal tage mig nær, om det ærede Medlem ikke bryder sig om at høre det. Det var kun en Bemærkning i Anledning af, at det ærede Medlem antydede, at der var Folk paa store Gudsfer, der mulig vilde miste deres Valgret; jeg svarede blot dertil: dersom det er overensstemmende med Grundloven, saa lad dem miste den. Det Lovforslag, her foreligger, har heldigvis, forekommer det mig, ikke nogen politisk Karakter; der er ikke Tale om at betage Noget Valgret eller at søge at samle nogle flere Valgere

paa en eller anden Side, men kun om at komme til Klarhed, angaaende hvad der egentlig er Grundlovens Mening. Naar det ærede Medlem sagde, at jeg i den Henseende kunde stille Ændringsforslag og søge at faae Forslaget forandret, saa at det virkelig kunde fyldestgjøre Grundlovens Tanke, beder jeg det ærede Medlem, dersom han har hørt den, at erindre den sidste Udtalelse, der kom fra min Side, og hvorved jeg motiverede min Hensigt at stemme mod Overgangen til 2den Behandling, den nemlig, at jeg anser det for umuligt enten at ændre Forslaget eller skrive et nyt Forslag, som kunde være fyldestgjørende i den her nævnte Henseende. Det, at der foreligger forskellige Domme, og at de gaa i forskellige Retninger, er ikke tilstrækkeligt for Lovgivningsmagten til at træde til, naar de paagældende Domme angaa forskellige Tilfælde. Naar Lovgivningsmagten tidligere er traadt til i slige Forhold, er det naturligtvis kun, hvor det gjaldt om enkelte konkrete Tilfælde, som man kunde overse, men man kan ingenlunde overse det Forhold, her er Tale om, nemlig Forholdet mellem Forældre og Børn i Almindelighed.

Jessen: Da dette lille Lovforslag, som jo er udsprunget af det private Initiativ og kultiveret paa de frugtbare Aagre i det andet Thing, kom ind ad Døren her, havde jeg det paa Fornemmelsen, at det var Dødens Porte, der aabnede sig for det, og at det vilde faae samme Skæbne, som saa mange andre Forslag, der i det andet Thing ere udgaaede fra det private Initiativ og her have faaet en mere eller mindre hæderlig Begravelse. Jeg tvivler heller ikke om, at, hvad enten jeg taler for eller imod det foreliggende Forslag, vil det faae denne Skæbne, saameget mere som ogsaa den høitærede Indenrigsminister har lagt sin Stemme i Vægtstaaalen, for at bevæge Thinget til strax at begrave det. Men uagtet jeg har en fuld Følelse af, hvad Resultatet vil blive, skal jeg dog med et Par Ord forklare, hvorfor jeg vil stemme mod at negte Lovforslaget Overgang til 2den Behandling. Det er da for det Første af Høflighed mod det andet Thing. Dette Lovforslag kommer nemlig ikke til os som et Lovforslag, baaret frem af en vis Partiretning. Det kommer til os som vedtaget med meget stort Stemmetail, og forsvaret med stor Dygtighed af Mænd, der staa paa en ganske anden Side end den, hvorfra Lovforslaget er udgaaet. Det har været undergivet en saa grundig Behandling i det andet Thing, og saa mange og dygtige Foredrag, har der været holdt i Anledning af det, at det ganske vist kun vilde blive en Gjentagelse, hvis jeg indløb mig paa at fremsætte Alt, hvad der kan ansøres for og imod Forslaget. Jeg skal da ogsaa indskrænke mig til ganske faa Bemærkninger, og navnlig skal jeg strax begynde med at give den høitærede Minister Ret i hans Indvending, som er den væsentligste af dem, der ere fremkomne, den